

3. INSTALACJE ELEKTRYCZNE.

INWESTOR:

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.
ul. Andersa 48 w Wałbrzychu

OBIEKT:

Mieszkanie nr 8 w budynku
przy ul. Osiedleńców 7
w Wałbrzychu

STADIUM:

PROJEKT TECHNICZNY
przebudowy mieszkania.

SPECJALNOŚĆ:

BRANŻA ELEKTRYCZNA

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. (*Prawo budowlane* – tekst jednolity Dz. U. Nr 207 poz. 2016 z 2003 r. z późniejszymi zmianami)

oświadczam,

że niniejsza dokumentacja została sporządzona z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

PROJEKTANT:

inż. Kazimierz Bieliński

ASYSTENT:

mgr inż. Sławomir Naworski

inż. KAZIMIEŻ BIELIŃSKI
Uprawnienia budowlane do projektowania
i kierowania robotami budowlanymi
bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej
w zakresie sieci, instalacji i urządzeń
elektrycznych i elektroenergetycznych
Wzrost: 1,74 m, 14.10.1974 r.

sierpień 2009 r.

Oświadczenie:

Przy zabezpieczeniu przedlicznikowym 25A, wynikająca z wielkości zabezpieczenia, moc przyłączeniowa wartości 5,3 kW jest wystarczająca dla potrzeb projektowanego lokalu mieszkalnego.

inż. KAZIMIERZ BIELIŃSKI
Uprawnienia budowlane do projektowania
i kierowania robotami budowlanymi
bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej
w zakresie sieci, instalacji i urządzeń
elektrycznych i elektroenergetycznych

Projektant: K. Biełński

Asystent: S. Naworski

OPIS TECHNICZNY

STANOWISKO
4.10.2017/773

1. PRZEDMIOT PROJEKTU.

Przedmiotem projektu jest instalacja elektryczna wewnętrzna (oświetleniowa i gniazd wtyczkowych) modernizowanego (wraz z zabudową rozdzielniczy mieszkaniowej RM) mieszkania nr 8 w budynku przy ul. Osiedleńców 7 w Wałbrzychu.

2. PODSTAWA i ZAKRES PROJEKTU.

Podstawą do wykonania projektu nowej instalacji odbiorczej mieszkania jest zlecenie Inwestora oraz:

- projekt budowlany i instalacyjny;
- obowiązujące normy i przepisy;
- katalogi osprzętu elektrycznego.

Dokumentacja obejmuje:

- instalację wtynkowej rozdzielniczy mieszkaniowej RM;
- instalację gniazd wtyczkowych;
- instalację oświetlenia elektrycznego;
- ochronę przeciwporażeniową;
- ochronę przeciwprzepięciową.

Dokumentacja zawiera także obliczenia techniczne niezbędne dla prawidłowego doboru przewodów i zabezpieczeń.

3. STAN ISTNIEJĄCY .

Lokal mieszkalny zakwalifikowany jest do V grupy przyłączeniowej. Przy zabezpieczeniu przedlicznikowym 25A moc przyłączeniowa dla lokalu wynosi 5,3 kW. Rozliczanie pobieranej energii elektrycznej dokonywane będzie w taryfie G 11 w oparciu o wskazania 1-fazowego licznika energii czynnej.

Licznik energii czynnej wraz z zabezpieczeniem przedlicznikowym (wkładka topikowa typu Wtz) zabudowany zostanie w tablicy licznikowej TL zlokalizowanej na korytarzu.

UWAGA: Należy w całości zdemontować istniejącą instalację elektryczną mieszkania wykonaną w układzie sieciowym TN-C.

4. ROZDZIELNIA RM oraz INSTALACJA GNIAZD WTYCZKOWYCH i OŚWIE TL ENIOWA.

Z uwagi na planowaną przebudowę mieszkania i potrzebę zasilenia i zabezpieczenia projektowanych obwodów odbiorczych konieczna jest zabudowa 12- modułowej, wtynkowej rozdzielniczy mieszkaniowej RM oraz ułożenie instalacji elektrycznej odbiorczej w lokalu. Schemat instalacji po przebudowie pokazano na rysunku 1.

Nowa instalacja elektryczna mieszkania wykonana zostanie w układzie sieciowym TN-S.

Dla zasilenia uzgodnionych z Inwestorem obwodów instalacji elektrycznej mieszkania należy, nad drzwiami wejściowymi, zabudować wnekowo 12-modułową rozdzielnicę RM mieszkania (np. typu RWN 1x12 firmy *Legrand*). W rozdzielnicy RM zaprojektowano i zabezpieczono odrębnymi wyłącznikami instalacyjnymi, linie odbiorcze:

- obwodu oświetlenia elektrycznego;
- obwodu gniazda wtyczkowego pralki automatycznej;
- obwodu gniazda wt. bojlera cwu;
- obwodu gniazd wt. łazienki i przedpokoju;
- obwodu gniazd wtyczkowych w pokoju;
- obwodu gniazd wtyczkowych kuchni;
- obwodu pompy obiegowej centralnego ogrzewania.

Instalację gniazd wtyczkowych ułożyć wtynkowo przewodami YDYp 3x2,5 mm² (tylko dla zasilenia pompy zastosować przewód YDY 3x1,5 mm²).

Całość nowej instalacji oświetlenia elektrycznego ułożyć przewodami YDYp 3x1,5 mm².

Prowadzenie przewodów: równoległe do krawędzi pomieszczeń i z zachowaniem stref ochronnych w łazience oraz przepisowych odległości od innych instalacji.

Podtynkowe gniazda wtyczkowe w pokojach i przedpokoju montować na wysokości ok. 0,3 m nad podłogą, a gniazda wtyczkowe w kuchni i łazience na wysokości ok. 1,3 m.

Podtynkowe łączniki oświetlenia montować na wysokości ok. 1,3 m nad podłogą, a podtynkowe odgałęźniki ok. 0,2 m poniżej stropu.

Osprzęt zabudowany w łazience - w stopniu ochrony IP_≥44.

Plan instalacji pokazano na rysunkach nr 2 i 3.

5. OCHRONA PRZED PORAŻENIEM PRĄDEM ELEKTRYCZNYM.

Przed **dotykem bezpośrednim** chroni ochrona podstawowa.

Ochrona przed **dotykiem pośrednim** realizowana jest przez:

7. **Zastosowanie samoczynnego wyłączenia zasilania.** Wkładka bezpiecznikowa Wtz 25A zabezpieczenia przedlicznikowego i zabudowane w rozdzielnicy RM wyłączniki instalacyjne z charakterystykami „B” i „C”, przy przewidywanych prądach zwarciovych gwarantują samoczynne wyłączenie zasilania.
8. Połączenie części przewodzących dostępnych wszystkich urządzeń - w system **połączeń wyrównawczych miejscowych**. Połączenia wyrównawcze (ułożyć przewodami LGY 750V; ż/o; 4 mm²;) powinny łączyć ze sobą: - przewód ochronny PE obwodu zasilającego, rury (miedziane i stalowe) zasilające instalacje wewnętrzne wody, gazu i c.o. (do połączeń wykorzystać objemki dwudzielne rur).
9. Zastosowanie urządzenia ochronnego, różnicowoprądowego o wielkości prądu różnicowego 30mA (np. wyłącznik P302 030 A; 40A *Legrand*).

Zaleca się staranny montaż osprzętu i staranne zadławianie przewodów dla zabezpieczenia od czynników zewnętrznych.

Po wykonaniu prac montażowych należy dokonać kontrolnych pomiarów rezystancji izolacji oraz skuteczności działania ochrony przeciwporażeniowej.

6. OCHRONA PRZECIWPZEPĘCIOWA.

Dla ograniczenia skutków przepięć łączeniowych i zabezpieczenia przed skutkami przepięć pochodzenia atmosferycznego w ochranianej instalacji mieszkania - należy w rozdzielnicy RM zastosować modułowy ochronnik przeciwprzepięciowy klasy „C” np. instalacyjny ochronnik przeciwprzepięciowy typu V20-C/2 firmy Battermann.

7. OBLICZENIA TECHNICZNE:

7.1 Dobór przewodów i zabezpieczeń:

Nr	Nazwa obwodu	Zabezpiecz.	Przewód	Spadek nap
1	gniazdo pralki	.....B16	YDYp 3 x 2.5	0,529 %
2	gniazdo wt. bojlera	.....B10	YDYp 3 x 2.5	0.454 %
3	gniazda wt. łazienki i p-pokoju	.....B10	YDYp 3 x 2.5	0.364 %
4	gniazda kuchni	.....B10	YDYp 3 x 2.5	0.636 %
5	gniazda w pokoju	.....B10	YDYp 3 x 2.5	0.576 %
6	oświetlenie	.....B6	YDYp 3 x 1.5	0.344 %
7	gniazdo pompy obiegowej	.....C0,5	YDYp 3 x 1.5	1.356 %

7.2 Obliczenia wybranych obwodów:

Podstawą do obliczeń jest impedancja pętli zwarciowej zmierzona (miernikiem MZC-2) w tablicy licznikowej TL - $Z = 0,32 \Omega$ przy napięciu w sieci jednofazowej $U_o = 230 \text{ V}$; AC oraz założenie, że pozapomiarowa wewnętrzna linia zasilająca odbiorczą wykonana zostanie przewodem YDY 3x4 mm².

Obwód nr 1 - gniazdo pralki

Moc obwodu P : 2.3 kW   Prąd obwodu IB: 10,5 A   cos fi: 0.95

Dobrano zabezpieczenie .....B16   Prąd nom.zab.In: 16.0 A

Prąd zadz. I2: 23.2 A

Dobrano przewód YDYp 3 x 2.5

Długość obwodu L = 7.0 m   Obc.dł.przew.Iz: 27.0 A

Spadek napięcia: 0.529 %

IB <= In <= Iz   I2 <= 1.45 Iz

10,5 A <= 16.0 A <= 27.0 A   23.2 A <= 39.15 A

Prąd zwarciowy na zaciskach odbiornika Izo 330,1 A

Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,2 s Ia= 80,0 A

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 2 - gniazdo wt. bojlera

Moc obwodu P : 1.5 kW   Prąd obwodu IB: 6.7 A

cos fi: 0.98

Dobrano zabezpieczenie .....B10   Prąd nom.zab.In: 10.0 A

Prąd zadz. I2: 14.5 A

Dobrano przewód YDYp 3 x 2.5

Długość obwodu L = 9.0 m   Obc.dł.przew.Iz: 27.0 A

Spadek napięcia: 0.454 %

$IB \leq I_n \leq I_z$ $I_2 \leq 1.45 I_z$
6.7 A $\leq$ 10.0 A $\leq$ 27.0 A   14.50 A $\leq$ 39.15 A

Prąd zwarciový na zaciskach odbiornika I_{zo} 309,6 A

Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,2 s $I_a = 50,0$ A

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 3 - gniazda wt. łazienki i przedpokoju

Moc obwodu P : 1.0 kW   Prąd obwodu I_B : 4.4 A

cos ϕ : 0.98

Dobrano zabezpieczenie .....B10   Prąd nom.zab. I_n : 10.0 A

Prąd zadz. I_2 : 14.5 A

Dobrano przewód YDYp 3 x 2.5

Długość obwodu L = 11.0 m   Obc.dł.przew. I_z : 27.0 A

Spadek napięcia: 0.364 %

$IB \leq I_n \leq I_z$ $I_2 \leq 1.45 I_z$
4.4 A $\leq$ 10.0 A $\leq$ 27.0 A   14.5 A $\leq$ 39.15 A

Prąd zwarciový na zaciskach odbiornika I_{zo} 294,4 A

Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,2 s $I_a = 50,0$ A

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 4 - gniazda kuchni

Moc obwodu P : 1.5 kW   Prąd obwodu I_B : 6,7 A

cos ϕ : 0.97

Dobrano zabezpieczenie .....B10   Prąd nom.zab. I_n : 10.0 A

Prąd zadz. I_2 : 14.5 A

Dobrano przewód YDYp 3 x 2.5

Długość obwodu L = 13.0 m   Obc.dł.przew. I_z : 27.0 A

Spadek napięcia: 0.636 %

$IB \leq I_n \leq I_z$ $I_2 \leq 1.45 I_z$
6,7 A $\leq$ 10.0 A $\leq$ 27.0 A   14.5 A $\leq$ 39.15 A

Prąd zwarciový na zaciskach odbiornika I_{zo} 280,6 A

Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,2 s $I_a = 50,0$ A

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 5 - gniazda w pokoju

Moc obwodu P : 1.0 kW   Prąd obwodu I_B : 4.5 A

cos ϕ : 0.97

Dobrano zabezpieczenie .....B10   Prąd nom.zab. I_n : 10.0 A

Prąd zadz. I_2 : 14.5 A

Dobrano przewód YDYp 3 x 2.5

Długość obwodu L = 18.0 m   Obc.dł.przew. I_z : 27.0 A

Spadek napięcia: 0.576 %

$IB \leq I_n \leq I_z$ $I_2 \leq 1.45 I_z$
4.5 A $\leq$ 10.0 A $\leq$ 27.0 A   14.5 A $\leq$ 39.15 A

Prąd zwarciový na zaciskach odbiornika I_{zo} 251,2 A

Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,4 s $I_a = 50,0$ A

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 6 - oświetlenie

Moc obwodu P : 0.48 kW   Prąd obwodu I_B : 2,2 A

cos ϕ : 0.98

Dobrano zabezpieczenie .....B6   Prąd nom.zab.In: 6.0 A
Prąd zadz. I2: 8.7 A
Dobrano przewód YDYp 3 x 1.5
Długość obwodu L = 12.0 m   Obc.dł.przew.Iz: 19.0 A
Spadek napięcia: 0.344 %
 $IB \leq In \leq Iz$ $I2 \leq 1.45 Iz$
2,2 A $\leq$ 6.0 A $\leq$ 19.0 A   8.7 A $\leq$ 27.55 A
Prąd zwarciovowy na zaciskach odbiornika Izo 228,9 A
Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,4 s Ia= 30,0 A
Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Obwód nr 7 – gniazdo pompy obiegowej

Moc obwodu P : 0,1 kW   Prąd obwodu IB: 0,45 A
cos fi: 0.95
Dobrano zabezpieczenie .....C0,5   Prąd nom.zab.In: 0,5 A
Prąd zadz. I2: 0,73 A
Dobrano przewód YDYp 3 x 1.5
Długość obwodu L = 15.0 m   Obc.dł.przew.Iz: 19.0 A
Spadek napięcia: 1,356 %
 $IB \leq In \leq Iz$ $I2 \leq 1.45 Iz$
0.45 A $\leq$ 0,5 A $\leq$ 19.0 A   0,73 A $\leq$ 27,55 A
Prąd zwarciovowy na zaciskach odbiornika Izo 25,2 A
Prąd zadziałania urządzenia wyłączającego w czasie 0,4 s Ia= 5,0 A
Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania jest spełniony.

Uzupełnieniem ochrony jest (zabudowany w RM) wyłącznik przeciwporażeniowy różnicowoprądowy o nominalnym prądzie różnicowym 30 mA (np. wyłącznik P302 030 A; 40A Legrand).

8. WNIOSKI KOŃCOWE.

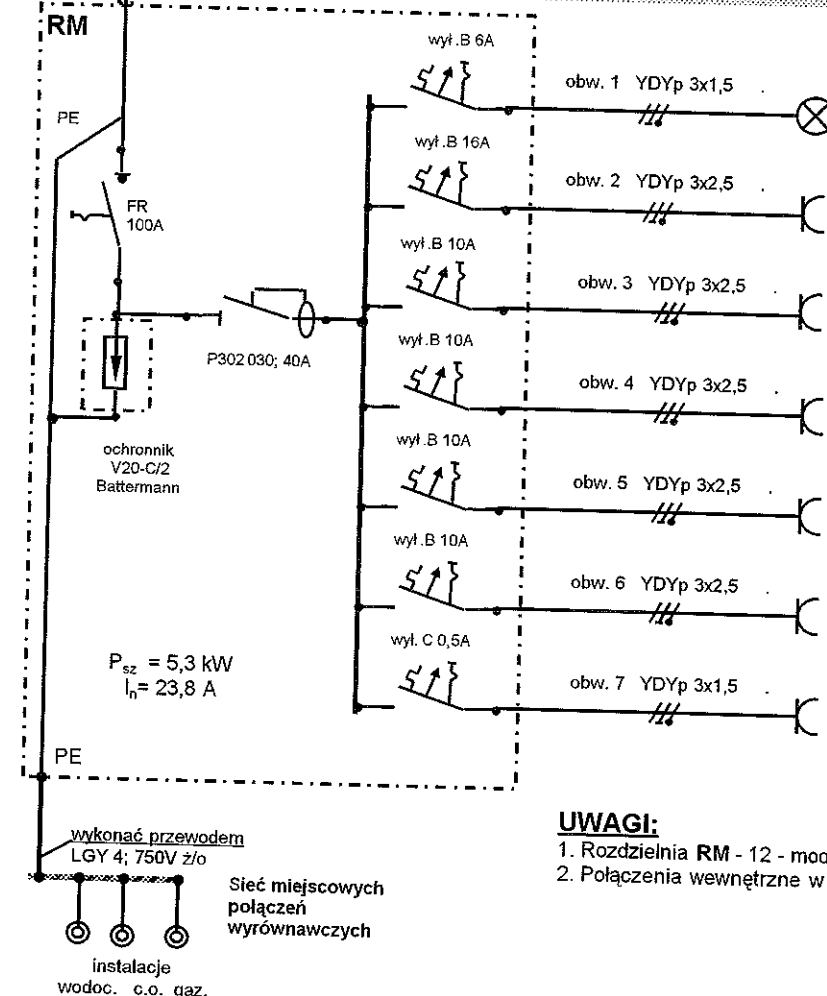
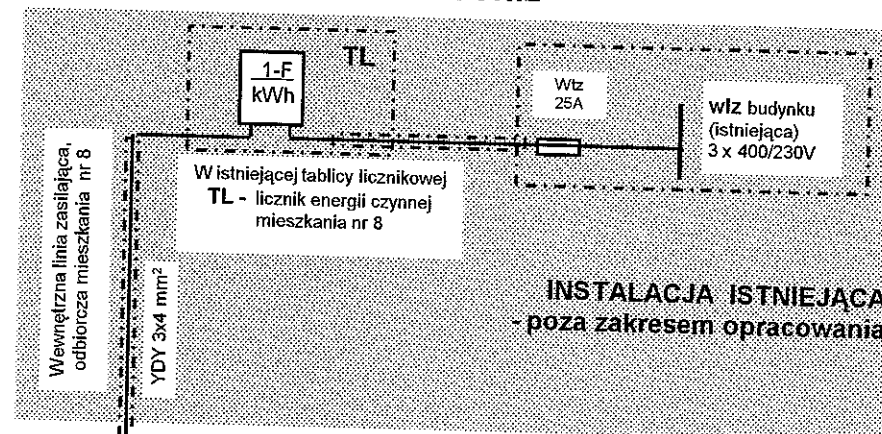
1. Prace elektromontażowe musi wykonać instalator posiadający odpowiednie uprawnienia dokonując montażu w sposób zapewniający bezpieczeństwo i zgodnie z wymogami norm PN-IEC 60364 ....
2. Przewody instalacji prowadzić w liniach równoległych do krawędzi ścian z zachowaniem przepisowych odległości od innych instalacji i z zachowaniem stref ochronnych.
3. Po wykonaniu prac montażowych należy dokonać kontrolnych pomiarów rezystancji izolacji oraz skuteczności działania ochrony przeciwporażeniowej.
4. Protokół z pomiarów oraz oświadczenie wykonawcy instalacji - stanowią podstawę wystąpienia najemcy mieszkaniado EnergiaPro o zawarcie umowy i założenie licznika energii czynnej.

Opracował :

.....
mgr inż. Sławomir Naworski
inż. KAZIMIERZ BIELIŃSKI
Uprawnienia budowlane do projektowania
i kierowania robotami budowlanymi
bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej
w zakresie sieci, instalacji i urządzeń
elektrycznych i elektroenergetycznych
Nr ewid. 14241, 01-10-2000

INSTALACJA PO PRZEBUDOWIE

- Obwód oświetleniowy 0,48 kW
- Obwód gniazda wt. pralki autom. 2,3 kW
- Obwód gniazda wt. bojlera cwu 1,5 kW
- Obwód gniazda wt. łazienki i przedpokoju 1,0 kW
- Obwód gniazd wtyczkowych w kuchni 1,5 kW
- Obwód gniazd wtyczkowych w pokoju 1,0 kW
- Obwód gniazda wtyczkowego pompy kotła 0,1 kW

UWAGI:

1. Rozdzielnia RM - 12 - modułowa rozdzielnica włącznikowa.
2. Połączenia wewnętrzne w RM - przewody DY 4 i 2,5 mm².

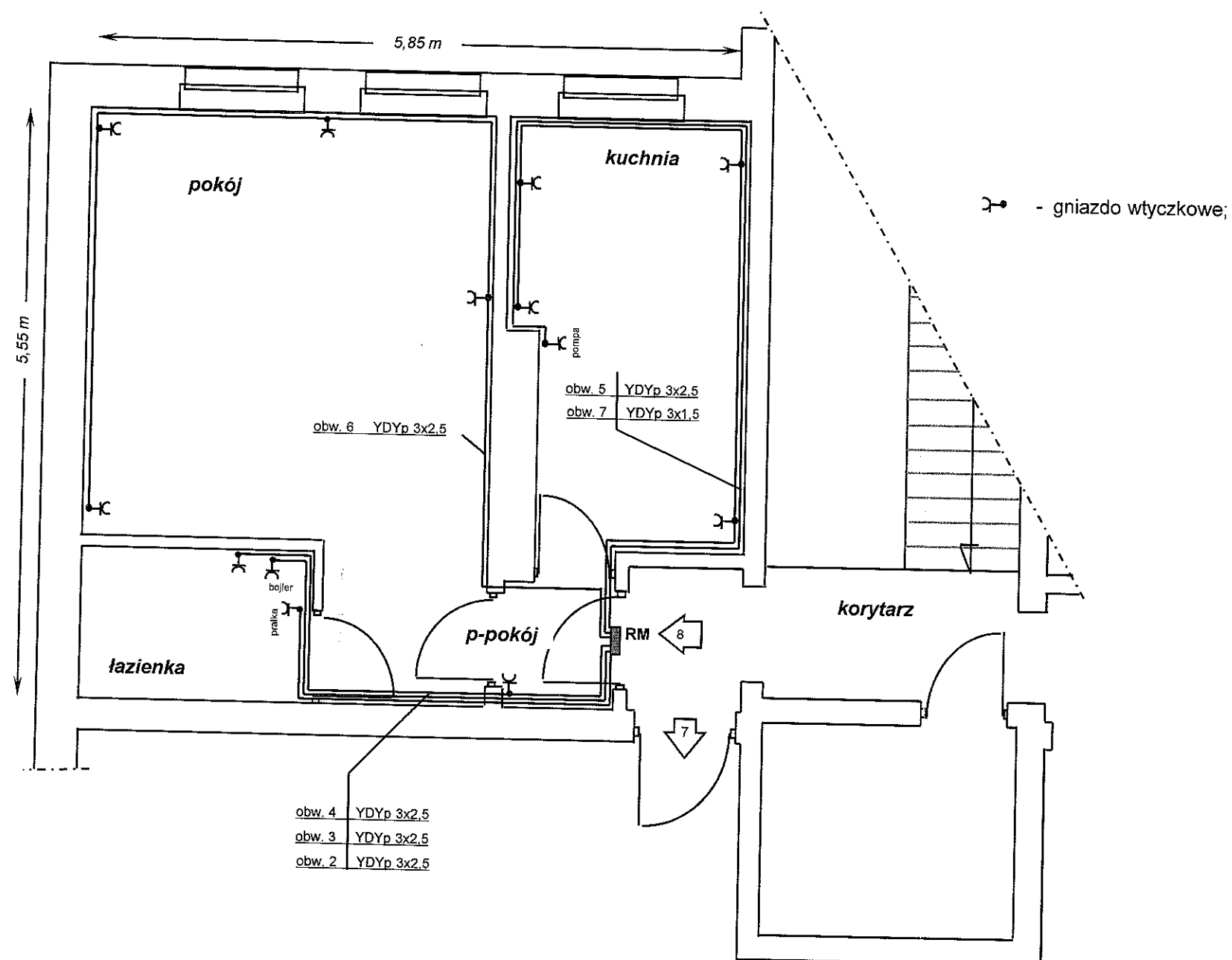
Układ sieciowy instalacji mieszkania TN-S

OCHRONA PRZECIWPORAŻENIOWA:

1. Przed dotykiem bezpośrednim - ochrona podstawowa
2. Przed dotykiem pośrednim - samoczynne wyłączenie zasilania i wyłącznik różnicowoprądowy.

Instalacja budowlana do projektu...
i kierownika robót...
bez ograniczeń...
w zakresie...
elektrycznych i elektroenergetycznych...
(br. zwid. UAN, VI-10/05/09)

Inwestor	Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. ul. Andersa 48 w Wałbrzychu
Obiekt	Przebudowa mieszkania nr 8. Budynek przy ul. Osiedleńców 7 w Wałbrzychu
Rysunek	1
Data	08-2009
Projektant	inż. Kazimierz Bieliński
Asystent	mgr inż. Sławomir Naworski

Układ sieciowy instalacji mieszkania TN-S

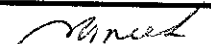
OCHRONA PRZECIWPORAŻENIOWA:

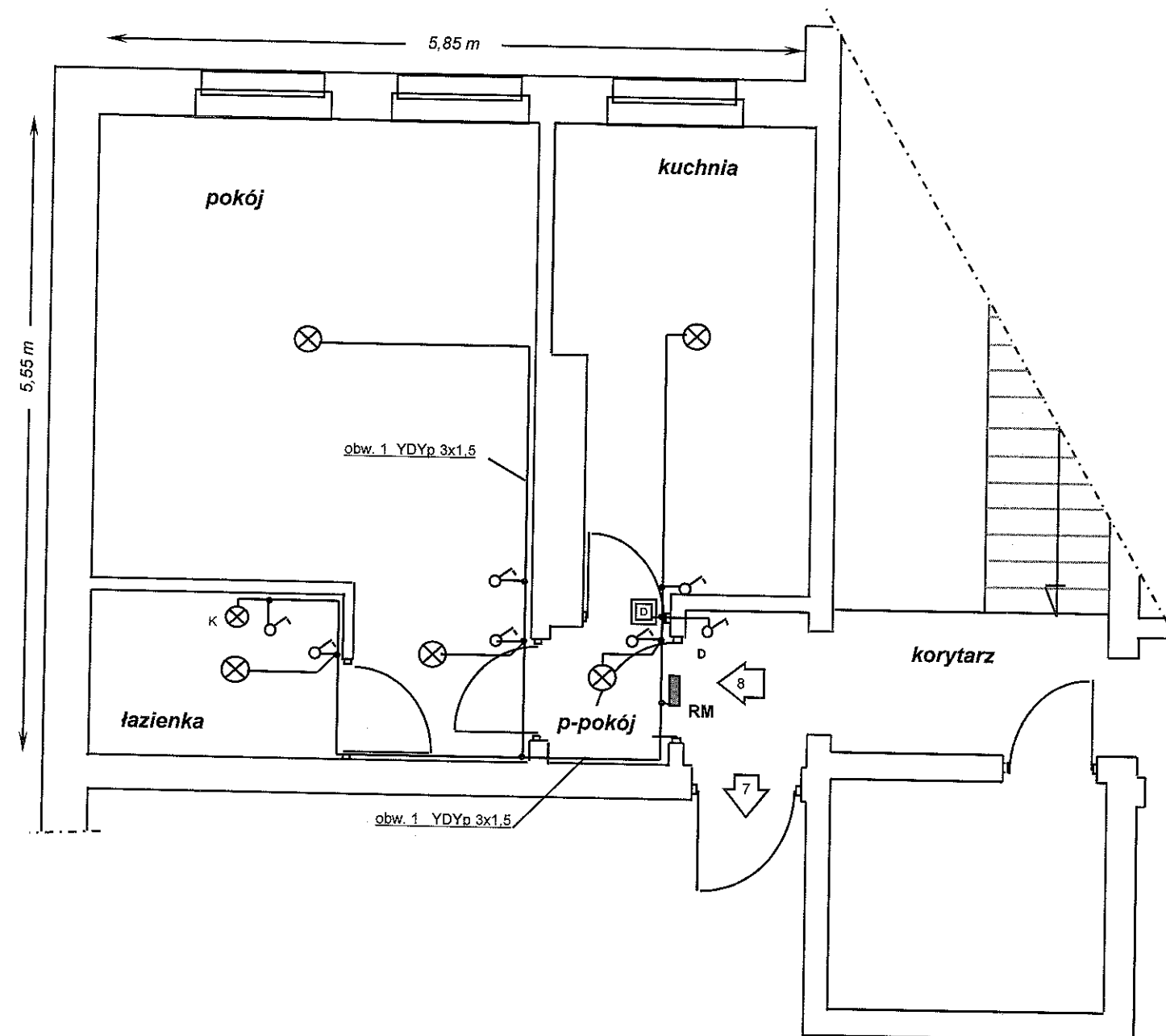
1. Przed dotykaniem bezpośrednim - ochrona podstawowa
2. Przed dotykaniem pośrednim - samoczynne wyłączenie zasilania i wyłącznik różnicowoprądowy.

UWAGI :

1. Instalację podtynkowych gniazd wtyczkowych ułożyć podtynkowo przewodami YDyp 3x 2,5 mm² z zachowaniem stref ochronnych;
2. Gniazdo pompy obiegowej zasilić przewodem YDyp 3x 1,5 mm².
3. Gniazda wtyczkowe w łazience - w stopniu ochrony IP≥44;
4. Odgaleźniki montować ok. 0,2 m poniżej stropu.

Uprawnienia budowlane do
kierowania robotami budowlanymi
bez ograniczeń w zakresie robót
w zakresie sieci, instalacji i linii
elektrycznych i elektroenergetycznych
niezależnie od rodzaju i napięcia

Inwestor	Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. ul. Andersa 48 w Wałbrzychu		
Obiekt	Przebudowa mieszkania nr 8. Budynek przy ul. Osiedleńców 7 w Wałbrzychu		
Rysunek	2	Instalacja elektryczna mieszkania - plan instalacji gniazd wtyczkowych po modernizacji.	
Data	08-2009		
Projektant	inż. Kazimierz Bieliński		
Asystent	mgr inż. Sławomir Naworski		

- łącznik świecznikowy oświetlenia;
- łącznik 1-biegunowy oświetlenia;
- łącznik dzwonkowy;
- oprawa sufitowa;
- oprawa kinkietowa;
- dzwonek.

Układ sieciowy instalacji mieszkania TN-S

- OCHRONA PRZECIWPORAŻENIOWA:**
1. Przed dotykiem bezpośrednim - ochrona podstawowa
  2. Przed dotykiem pośrednim - samoczynne wyłączenie zasilania i wyłącznik różnicowoprądowy.

UWAGI :

1. Instalację oświetleniową ułożyć podtynkowo przewodami YDYp 3 x 1,5 mm² z zachowaniem stref ochronnych;
2. Osprzęt w pomieszczeniu łazienki - podtynkowy, w stopniu ochrony IP>44 ;
3. Łączniki oświetlenia montować 1,3 m nad podłogą, a odgałęźniki 0,2 m poniżej stropu.

Upoważnienie budowlane do:
i kierowania robotami odc.
bez ograniczeń w zakresie instalacji
w zakresie sieci, instalacji urządzeń
elektrycznych i elektroenergetycznych
dot. instal. UAN, VI/1/1995/95

Inwestor	Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. ul. Andersa 48 w Wałbrzychu	
Obiekt	Przebudowa mieszkania nr 8. Budynek przy ul. Osiedleńców 7 w Wałbrzychu	
Rysunek	3	Instalacja elektryczna mieszkania - plan instalacji oświetlenia elektrycznego po modernizacji.
Data	08-2009	
Projektant	inż. Kazimierz Bieliński	
Asystent	mgr inż. Sławomir Naworski	